Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourĭ de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 116. Braşov, Lunĭ-Marţĭ, 28 Maiŭ (9 Iunie) 1896.

„Defecte administraţionalĭ“?

Braşov, 27 Maiŭ v.

Acum, când d-l Dr. Gall, magnatul dela Lucareţĭ, în scrisórea din numĕrul trecut al fóiei nóstre ne dă între altele şi sfatul, ca sĕ nu ne luăm după „defecte administraţionalĭ“ pentru a ne înstrăina de Maghiarĭ, aflăm tocmai potrivit a ne provoca aicĭ la casul recent, petrecut în Săcele cu ocasiunea alegerei de al doilea notar pentru comuna Satulung. Acest caz, deşi la aparenţă neînsemnat, este fórte de ajuns pentru a arăta, de ce natură sunt „defectele administraţionalĭ“, despre carĭ ne vorbesce d-l Dr. Gall.

Cele şépte sate ale Săcelelor numĕră la olaltă vre-o 29,000 locuitorĭ, dintre carĭ nu mai puţin, ca 18,000 sunt Românĭ, ér restul de vre-o 11,000 sunt Ungurĭ, séu, cum se mai numesc, Ciangăĭ. In privinţa culturală, Românii stau în aceste comune pe un nivel mai superior decât conlocuitorii lor ungurĭ.

Românii susţin cu propriele lor mijlóce douĕ scóle capitale cu câte 4 învĕţătorĭ şi alte şése scóle poporale cu câte 2—3 învĕţătorĭ. In Săcele se află 10 biserici românescĭ cu 12 preoţĭ. C'un cuvênt, Românii săcelenĭ stau pe-o treptă destul de înaintată în tótă privinţa.

Şi cu tóte acestea ce vedem?

Săcelele formézá un puternic centru administrativ, cu mulţime de oficii, dér înzadar veĭ căuta şi vre-un funcţionar român, căcĭ nu veĭ afla. La pretură, unde se află un fisolgăbirĕu, un solgăbirĕu şi mai mulţĭ practicanţĭ, nu este nicĭ un Român; la judecătoria de cerc, cu treĭ funcţionarĭ superiorĭ, nicĭ un Român; la oficiul silvanial nicĭ un Român, ci numai Ungurĭ.

In Săcele se află apoi opt notarĭ, unul dintre aceştia e Jidan maghiarisat, ceilalţĭ toţĭ sunt Maghiarĭ.

Ba mai mult, *chiar şi primarii* sunt toţĭ ungurĭ. Abia icĭ-colo décă găsescĭ câte-un jurat român, ceilalţĭ toţĭ, până chiar şi servitorii, sunt luaţĭ numai dintre Ungurĭ.

Scim, că până mai acum treĭ anĭ aveau şi Românii săcelenĭ cel puţin un notar ales din sînul lor, şi acest notar a fost recunoscut chiar şi de către Ungurĭ şi de către şefii comitatului ca cel mai harnic şi mai exemplar între funcţionarii din comitatul nostru. Dér şi acest unic funcţionar român a fost asasinat acum treĭ anĭ în modul cel mai mişelesc, fără ca autorităţile sĕ fi putut constata până aḑĭ, — cum se ḑice, din lipsa de doveḑĭ suficiente pe — ucigaş.

In locul Românului s'au ales érăşĭ Ungur. Ér Ungurii şi-au dat parola de onóre, că cel puţin la postul al 2-lea vor vota pentru un Român.

Alegerea acestui al doilea notar s'a făcut, precum scim, ḑilele trecute. Resultatul îl cunóscem. Românii, cu tóte că au luptat energic şi solidar, n'au putut reeşi cu candidaţii lor bine cualificaţĭ, ci au fost dejucaţĭ în justele lor stăruinţe prin voluiciă şi ilegalitate, de-o parte, şi prin perfidiă şi tradare, de altă parte.

Ar fi fost, într'adevĕr, mai mult decât naivitate a crede, că Ciangăii îşĭ vor ţinĕ cuvêntul dat cu tótă lealitatea şi se vede, că Românii săcelenĭ nicĭ nu s'au prea încredut în parola lor, căcĭ au căutat, ca sĕ şĭ asigure reuşita, în tot chipul posibil prin propriile lor forţe. Ceea-ce însĕ îĭ făcea sĕ crédă că, încordându-şĭ puterile, vor reuşi mai uşor de astădată, era convingerea, că candidaţii lor se bucurau de-o calificaţiune şi de-o conduită superiórá, precum şi convingerea, că acum şi în sînul Maghiarilor se arată cele mai vĕdite semne de nemulţumire cu sistemul adoptat de un şir lung de anĭ în Săcele, ca funcţionarii lor administrativĭ sĕ fiă luaţĭ tot numai dintre neamurile şi dintre funcţionarii, séu mai bine ḑis scriitorii, carĭ au lucrat sub comanda vestitului panamist în cele militare, a fisolgăbirĕului suspendat Henter Gábor.

Par'că aşa trebue sĕ fiă şi altfel nu s'ar puté. Dovadă, că în faţa celor mai harnicĭ candidaţĭ românĭ, cu tóte metehnele şi apucăturile volnice, Ungurii au reuşit a face sĕ se alégă unul din cei mai vechĭ şi credincioşĭ scriitorĭ ai lui Henter. Şi întru atâta au ţinut, ca tocmai un scriitor de ai lui Henter sĕ iasă, încât nu s'au lovit nicĭ chiar de naţionalitatea săsăscă a acestui candidat.

De aci se póte judeca întru câtva strălucita stare de lucrurĭ în administraţia Săcelelor şi póte va contribui la ilustrarea şi clarificarea situaţiunei acesteia, décă vom adauge, că e vorba în serios, ca fisolgăbirĕul cel cu pricina sĕ fiă restituit în postul sĕu şi ca cercetarea disciplinară în contra lui sĕ se sfirşéscă încă cu un conduct de torţe.

Şi mai multă lumină însĕ se va lăţi asupra situaţiunei administrative a Săcelelor, în cea mai nouă fasă a ei din anul „milenar“ 1896, décă vom adauge aicĭ faptul, că înainte chiar de-a se pronunţa comisiunea verificătóre asupra protestului, ce l'au înaintat Românii contra alegerei, teroriştii din clica lui Henter au şi început sĕ ameninţe pe Românĭ şi sĕ-i înspăimânte prin acte de sĕlbătéciă şi de vandalism, ca cele sĕvîrşite contra scólei române şi învĕţătorilor adunaţĭ acolo, precum şi scirea revoltătóre, ce-o primim astăḑĭ, că tînĕrul preot din Satulung, Romul Verzea, a fost ameninţat personal şi în public din partea unei unelte unguresci, cu pumnii ridicaţĭ, pentru-că, ca unul, care a luptat atât de energic pentru isbânda Românilor la alegerea de notar, a dat pe faţă fărădelegile contrarilor causei Românilor săcelenĭ.

Ĕtă aicĭ ridicat un colţişor al perdelei, ce acopere aşa ḑisele „defecte administraţionalĭ“ într'un comitat dintre cele mai înaintate ale ţĕrei!

Ne oprim aicĭ pentru astăḑĭ şi rugăm pe magnatul dela Lucareţĭ sĕ-şĭ facă o ideă, cam cum se vor înfăţişa aceste „defecte administraţionalĭ“ în alte comitate, carĭ nu se bucură de atâta cultură şi progres, ca comitatul nostru.

Recursul contra oprirei conferenţei naţionale. Ca rĕspuns la articolul nostru din numĕrul de Joi, „*Tribuna*“ de Sâmbătă publică următórele:

„*Gazeta Transilvaniei*“ cere cu stăruinţă sĕ publicăm recursul d-lui Dr. Raţiu în contra opririi conferenţei naţionale. Incepênd cu o notiţă, „Gazeta“ sfêrşesce prin a scrie un articol de fond în acéstă chestiune.

Voim sĕ prevenim o serie de articolĭ, şi de aceea ne grăbim sĕ dăm confratelui braşovén cuvenitele lămurirĭ.

D-l Dr. Raţiu a înaintat vicecomitelui recurs contra opririi conferenţii de către primarul din Sibiiu, — şi noi am înregistrat faptul; respingênd vicecomitele recursul d-lui Dr. Raţiu, d-sa a înaintat recurs ministrului de interne, — şi noi érăşĭ am înregistrat faptul.

N'am publicat încă în întregimea lor aceste recursurĭ, pentru bunul motiv, că aşteptam ca acéstă afacere, în curs de resolvare, sĕ ajungă la un resultat definitiv. Décă şi ministrul va respinge recursul d-lui Dr. Raţiu, atuncĭ calea prescrisă de lege în asemenea casurĭ fiind percursă până la capĕt, intenţia nóstră, — chiar mai înainte de a ne face „Gazeta“ atenţĭ, — era sĕ rugăm pe d-l Dr. Raţiu sĕ ne comunice în copie actele ce s'au schimbat în afacerea conferenţei între d-sa şi diferitele autorităţĭ, şi sĕ dăm astfel publicului ocasiunea de a judeca acéstă afacere *în întregul ei*, ér conducĕtorilor naţiunii ocasia de a se gândi la paşii ce sunt de făcut pe viitor faţă cu procederea anti-legală puterii de stat.

Aşa am credut noi bine sĕ procedăm, *amînând* publicarea documentelor în chestiune.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Schiţe generale
din cultura şi educaţiunea Romanilor.

In Atena antică geniul umanităţii se înfăţişa în forma unui tînĕr în flórea vieţii; consonanţa între raporturile sale trupescĭ şi sufletescĭ lucesc ca un *om ideal*, înaintea căruia chiar şi imperiul ḑeilor sĕ inchină şi sĕ schimbă în imperiul frumosului. Pe încetul însĕ acéstă scenă maiestósă începe a dispăré de pe bina universală. Amiciţia aprópe personificată a ḑeilor grecescĭ nu mai îmbrăţişézá cu căldură ideile pe cât de simple şi nepretensive, pe atât de măreţe şi neperitóre ale Grecilor (Elinilor); munţii şi isvórele 'şĭ pierd insĕmnătatea, glorificarea corpurilor cerescĭ începe a înceta, a amuţì. Atenţiunea îşĭ ia directiva spre viéţa practică, érá de altă parte spiritul timpului, neaflând satisfacţie în viéţa ordinară de tóte ḑilele, sĕ retrage în sine însu-şĭ, ca mai târḑiu tot în viéţa şi istoria Atenei se se avênte la o subiectivitate (unilaterală), érá după strălucitul fenomen al istoriei: Alesandru cel mare — la o obiectivitate érăşĭ unilaterală.

Acéstă despărţire, bifurcaţiune de idei şi principii culturală sĕ continuă şi sĕ manifestézá şi în viéţa Romei. Subiectivitatea unilaterală sĕ vede a fi mai bine primită în Italia de poporul (aşa numit) al Etruscilor, carĭ nutriau în sine un feliu de germine al culturei, ér obiectivitatea unilaterală mai cu căldură îmbrăţişată de practicii Romanĭ.

Intreg *fundamentul* grandiosului edificiu al Romei este fundat pe principiul *familiei*, şi de aicĭ al statului, érá caracteristica Romei peste tot până către finea epocei republicane pe la anii 40—30, a fost virtutea, eroismul, bravura, bărbăţia atât în viéţa statului, cât şi pe câmpul de resbel, la carĭ s'au mai adaus fidelitatea către ḑei, iubirea patriei, cumpĕtul şi dreptatea în tóte împregiurările vieţii. Sĕu cine nu sĕ închină cu respect înaintea acelor intreprinderĭ gigantice ale Romanilor, carĭ imprimară asupra posterităţii un caracter neşters, neperitor? Cine nu se simţesce órecum deobligat şi învins de severitatea moralului, simplitatea traiului, nobleţa inimei şi marinimosităţii Romanilor? Tot atâtea însuşirĭ măreţe, în a căror inimă décă demoralisarea şi corupţiunea ce o urmară mai târḑiu nu şĭ-ar fi împlântat dintele veninului distrugĕtor, — virtutea admirabilă romana încă póte şi astăḑĭ ar străluci în tótă minunata ei splendóre. —

Pe când Atena îşĭ concentra tóte puterile sale fisice, psichice şi morale spre a-şĭ ajunge scopul idealului sĕu, în centrul căruia sta scris cu litere neperitóre *frumosul* şi *binele*, séu cum ḑiceau Elinii *καλοκάγαθία*, care scop l'au şi ajuns într'un grad aşa de înalt, încât idealul frumosului cultivat şi realisat prin spiritul creator elin sĕ póte şi este considerat din partea istoriei şi a artei moderne ca lucru perfect, deplinit, care până aḑĭ omenimea numai l'a imitat, însĕ nu l'a întrecut: pe atuncĭ directiva Romei era îndreptată mai mult spre scopurĭ esterne, spre resbel şi cucerire şi spre *virtus romana*. Umanitatea romană nu e alt-ceva, decât cultivarea spiritului şi vieţii sociale; *vir bonus* este numai acela, care respectézá legile statului, érá puterea disciplinei sĕ estindea asupra ordinei publice şi private.

Peste tot, mai bine şi mai la loc sĕ póte caracterisa Roma prin *ideia de stat* şi de *drept*, prin realisarea cărei idei s'a pus basă solidă conceptului: **drept**, aşa, cât puterea dreptului roman până astăḑĭ servesce şi va servi încă de model şi îndreptar tuturor staturilor înălţate din pulverea arbitriului şi ignoranţii. Ideia dreptului este cugetul istoric universal al Romanilor, şi aceştia sunt organisatorii universalĭ ai dreptului; şi deşi demulte-orĭ au fost ei nu numai neconscienţioşĭ şi neconsecuenţĭ în esecutarea corĕspunḑĕtóre a dreptului, ba popórele subjugate la tractau adese-orĭ în un mod pe cât de sever, pe atât de nedrept, — totuşĭ logica organisare a dreptului eserciat de ei este până în present directiva popórelor în privinţa acésta.

Intrégа viéţă interiórá a statului roman împreună cu instituţiunile şi moravurile sale, şi înainte de tóte cele douĕ principii fundamentale, carĭ erau primii factorĭ în imperiul roman universal, dintre carĭ cel dintâiŭ era, *că Roma numai ca învingĕtóre trebue sĕ închiee pace cu învinşii*, al doilea, *că Romei nicĭ când nu-i este permis a începe resbel, fără ca acela sĕ nu aibă urmărĭ pentru intreprinderea altor resbele*: tóte acestea erau intemeiate pe raţiunea practică a Romanilor. Aceste douĕ principii Romanul atât de tare le respecta, încât numai în proporţiune cu împlinirea acelora

Crede „Gazeta“ altmintrelea? Voesce ea numai decât să se publice recursul a c u m a? Asta o privesce; — și nimic mai simplu decât să se adreseze corespondentului său din Sibiiu ca să-i scótă și să-i comunice o copie de pe acel act, fiă dela viceocomitele, fiă dela d-l Dr. Rațiu.

In tot casul, găsim cam nepotrivit amestecul „Gazetei“ în afacerile nóstre de redacțiă, și pretenția ei ca să publicăm cu-tare orī cutare lucru, mai ales că noi nu recomandăm „Gazetei“ ce să publice și ce nu.

Vedem cu părere de rēu, că confrații noștri dela „Tribuna“ nu ne-au înțeles. Déca am solicitat publicarea recursului din cestiune, am făcut'o nu ca o dorință de plăcere a nóstră, ci pentru-că am credut și credem, că acéstă publicare cât mai neamânată o pretinde interesul nostru de organisațiă și de disciplină de partid, precum și vada și prestigiul întregei acțiunī, ce s'a întreprins în sinul partidului prin convocarea conferenței pe diua de 15 Maiŭ trecut. Nicī n'am întârdiat de a arăta motivele binecuvêntate, pe carī ni-am întemeiat solicitarea.

Nu este dér o afacere, care privesce numai pe „Gazeta Transilvaniei“, cum se încércă a-o presenta confrații noștri din Sibiiu, dându-ne nisce sfaturī, carī trebue să le numim naive, déca nu chiar ridicule.

In genere nu înțelegem cum „Tribuna“ vine să se contrarieze de ceva, ce nu se referă nicī-decum la ea.

Ceea-ce e absolut necesar să se întêmple în interesul partidului și a luptelor lui, n'are nimic a face cu vederile și modul de redactare al „Tribunei“.

A vorbi dér de un amestec al „Gazetei Transilvaniei“ în afacerile de redacțiă ale „Tribunei“ — este după noi o observare nu numai ciudată și greșită, dér și cu totul deplasată.

Ca ce se consideră, adecă, redacția „Tribunei“? Conduce ea pe Dr. Rațiu, orī Dr. Rațiu conduce „Tribuna“?

Din rēspunsul de mai sus al confraților noștri ar resulta, că pașii, ce-i pretindem noi dela Dr. Rațiu, nu se pot face fără învoirea redacției „Tribunei“. Acésta însĕ nu intră în vederile nóstre, carī avem cu totul altă ideiă despre chiămarea unui diar, ce vrea să servéscă interesele partidului nostru național, apoi fiă el susținut de Dr. Rațiu, orī de acesta și soții săi din comitet, séu de orī și cine din sinul partidului.

Metoda introdusă de confrații noștri, de a voi să facă pe oracului partidului, comunicând privatim cu Dr. Rațiu, este și de aceea neadmisibilă, fiind-că a fost deja radical deochiată prin purtarea celor dela așa disa „Tribună vechiă“.

Ceea-ce am cerut și cerem noi de astădată în interesul partidului, am cerut și cerem numai dela Dr. Rațiu și dela soții săi, carī pórtă rēspunderea în egală mēsură cu el. Dela confrații din redacția „Tribunei“ nu ni-a venit nicī-odată în minte să cerem să rēspundă pentru Dr. Rațiu.

---

să socotea pe sine de a fi demn orī nedemn de numele: *cive roman*. Pe când Atena mai departe, ea singură s'a încoronat pe sine cu laurii nemuririi, și și-a scris pe frunte cu penelul bunului și frumosului sentența, ce va luci peste tóte vécurile pe bolta culturei omenescī, ca un ne-mai-vēdut fenomen — pe când acéstă Atena pe fiii sĕ înși-și îi trimetea la împlinirea jocurilor publice festive, și pe când acești tinerī sĕ simțiau fericițī și superbī când dobêndiau primul premiu — o cunună de laurī, orī de oliv, orī de brad: pe atuncī jocurile romane le îndepliniau gladiatorii, éră cetățenii numai asistau ca spectatorī superbī la luptele omului cu înfiorătórele animale sĕlbatice. Atena era inspirată de ideia, de spiritul idealului, Roma de al realului, care real învólvă în sine un temperament înfocat, sanguinic, viu, firm și resolut cu privire la ajungerea scopului. Romanul era omul faptei, luptei și politicei.

(Va urma.)

CRONICA POLITICĂ.

— 27 Maiŭ.

Intre preoții catolicī se lățesce tot mai mult curentul contra congruei ministrului Wlassics. Astfel preoții catolicī din districtul protopopesc al *Segsardului* țînură dilele acestea o adunare, în care, după-ce își esprimară mulțămita lor districtului protopopial din Lipova pentru protestul acestuia contra *amestecului nejust și nedreptățit* al guvernului în cestiunea congruei, luară următórele hotărîrī: Preoțimea catolică din districtul protopopial al Segsardului provócă întrégă preoțimea din Ungaria să *protesteze sĕrbătoresce contra premergerei guvernului ungar în cestiunea congruei*, deóre-ce guvernul a dovedit de repețite-orī și dovedesce necontenit, că urmăresce *tendințe contrare catolicismului*. Apoi provócă pe prelații catolicī să-i spună monarchului, că guvernul prin volnicia sa *dejosesce vada și puterea Majestății Sale și a tronului*. In fine provócă pe toțī dignitarii înalțī bisericescī să țînă adunărī în cercurile lor, în carī să se ia mēsurī contra dispositiunilor guvernului, și să se înainteze *petițiunī* corónei, ca acésta să fiă informată despre dorințele și năcasurile poporului.

*

Se vede, că Jidanii își dau acuma tótă truda de-a împăca Serbia cu Ungaria, căcī negoțul sufere. Étă ce scrie „*Correspondance de Belgrade*“ în acéstă cestiune: „Intre Serbia și Ungaria pare a esista un raport încordat. Incidentul cu stégul sêrbesc la deschiderea sêrbărilor milenare, s'ar fi putut evita (!!), déca ambele părțī s'ar fi esprimat în mod clar asupra intențiunilor lor. Acuma după ce să scie, că Ungaria nicī decum n'a voit să vateme amorul propriu al Serbiei (!!?) e de sperat, că popórele Ungariei și ale Serbiei, pe care le légă atâte reminiscențe istorice, vor uita momentul de neînțelegere, produs prin o rea dispositiune, și vor *renoi legăturile pretinescī* de mai înainte“. Mai întâiŭ, când se ivise conflictul între Serbia și Ungaria, diarele jidano-maghiare din Budapesta își băteau joc în modul cel mai miserabil de Sêrbī; „*P. Lloyd*“ folosea terminii cei mai murdarī și mai insultătorī în articolele sale de fond, scrise contra „neguțătorilor de porcī din Belgrad.“ Acum însĕ, după ce Sêrbii persistă în ținuta lor ostilă față cu Ungaria, Jidanii lașī dau în retragere, și invită acum pe Sêrbī, prin organul de corespondență inspirat de ei, ca „să-șī aducă, ca și până acuma, porcii la Steinbruch“ de óre ce vēd, că ruperea legăturilor comerciale cu Serbia le causéză pagube enorme. E de sperat însĕ, că Sêrbii vor fi mai cumințī, decât să se lase trașī pe sfóră.

*

Din Roma se anunță, că guvernul italian a încredințat pe inginerul *Ilg*, cunoscutul om de încredere al regelui Menelik, să mérgă la acesta și să-i facă următórele propunerī: *Italia renunță la convenția dela Ucsial, la protectorat, și la acea pretensiune, ca Abessinia să nu între sub alt protectorat*. In casul, déca regele Menelik se va învoi a lega pace sub aceste condițiunī, atuncī granița naturală între teritorul italian și cel al Negusului îl va forma rîul Mareb.

*

„*Kölnische Zeitung*“ anunță, că în dilele din urmă s'au agravat din nou stările pe insula Creta. Poporațiunea creștină a insulei este fórte neliniștită în urma trimiterei trupelor turcescī, deóre-ce acestea necontenit îi jăfuesc pe creștinī, și faptul acesta a produs mare inverșunare în Grecia. Diarul grecesc „*Hestia*“ din Atena aduce scirea, că în apropiare de Haleppa a fost *masacrată o familiă creștină întrégă*, constătătóre din 7 membri.

Apponyi și dușmanii mileniului.

Sub titlul acesta foile unguresci aduc o notiță interesantă, care merită să n'o trecem cu vederea.

Este sciut, că contra mileniului s'a pornit o luptă legitimă și în pressa din străinătate. Lupta acésta de condeiŭ s'a pornit și în pressa din Elveția, mai ales în fóia germană „*Neue Züricher Zeitung*“. Pentru a paralisa, vedī Dómne, efectul scriselor fóiei germane contra mileniului, Maghiarii, carī trăesc în Elveția, au rugat pe contele Albert *Apponyi*, să scrie pentru „*Neue Züricher Zeitung*“ un articul, în care să apere pe Maghiarī. Apponyi s'a și grăbit a face acésta scriind în limba germană un articul și publicându-l în numita fóiă. Intre altele el dice:

Nu esistă în Ungaria partidă politică, orī politic mai însĕmnat, care ar pretinde dela Românī și dela Slavī negarea limbei lor și assimiliarea în limba maghiară, căcī pentru fiă care cetățén este garantată folosirea limbei lui materne în biserică, școlă, comună și comitat. Ceea-ce pretinde statul maghiar dela cetățenii săi, e să fiă bunī patrioțī maghiarī, să lucreze conform acestei pretensiunī, și să nu graviteze spre rudeniile de rassă din statele străine. Déca întrebăm pe nemulțumițī, că proprie, care este causa plângerei lor și care e scopul final al lor, fórte puțin pot să rēspundă, și în fine lucrul ajunge acolo, că lor le trebue dismembrarea Ungariei după naționalități pe basa unui program de federalisațiă. Tendința acésta însĕ este contrară statului.

Față cu Românii și Slavii, Apponyi ia în apĕrare pe poporațiunea de limbă germană a Ungariei, care tocmai pentru-că stă la nivelul culturei statelor apusene, recunósce mai ușor, că în Ungaria numai într'un *stat unitar maghiar* póte să fiă cultură apusénă, ordine de drept și libertate.

Nu comentăm aberațiunilor strălucitului grof unguresc — fiind de prisos. Este un îndrăzneț neadevĕr ceea-ce spune el, că adecă naționalitățile din Ungaria s'ar bucura de liberul exercițiu al limbei în școlă, comună, comitat etc. De asemenea e o piramidală absurditate aserțiunea, că în Ungaria numai statul național *unitar* maghiar póte condiționa cultura apusénă, ordinea de drept și libertatea. Că de ce fel de libertate se bucură naționalitățile în Ungaria, și cum se aplică legile în acest stat a spus'o însu-șī contele Apponyi înaintea partisanilor săi din Cașovia dicênd: „Statul *minte*, déca *creéză o lege și nu o esecută*, déca *promite libertățī și nu-șī ține promisiunea*, déca se numesce constituțional, și *calcă în piciore libertatea alegerilor*“.

In astfel de împrejurărī, cum puteau dér naționalitățile să ia parte la tămbălăul milenar?

Nu putem dér, decât să felicităm pornirea tinerimei române și slave din Elveția, de-a deschide ochii străinătății, îndemnându-o să stea departe de marele bâlciu milenar din Budapesta.

SCIRILE DILEI.

— 27 Maiŭ.

Dr. V. Branisce liberat. O telegramă, ce ni-a sosit în decursul nopții dela Vaț, ne comunică îmbucurătórea scire, că *Dr. Valerie Branisce* a fost liberat ierī din închisórea de stat. Felicităm călduros pe confratele nostru, care timp de un an și două lunī a suferit cu bărbăție și cu demnitate pedépsa, ce i-a impus'o un sistem de guvernare atât de ostil causei sfinte și aspirațiunilor némului său asuprit, pentru care s'a espus. Dorim să-l vedem cât mai curênd în deplină sănĕtate și voie bună în mijlocul nostru!

—o—

O scrisóre a d-lui V. A. Urechiă. Cu o deosebită satisfacțiă foile ungurescī înregistréză scirea, că d-l V. A. *Urechiă*, fostul președinte al Ligei culturale, a stat érăși de vorbă cu faimosul comis-voyageur *D. Pázmándy*, prin scrisóre. „Bud. Tud.“ spune adecă, cum d-l Urechiă a trimis lui Pázmándy o scrisóre, prin care 'i face cunoscut, că nu mai e președinte al Ligei, și că din causa bĕtrânețelor nu va pute merge la Budapesta la congresul interparlamentar de pace. D-l Urechiă dice în scrisórea sa între altele: „Sperăm, că situația, ce va crea-o în cele din urmă guvernul unguresc Românilor, cei mai credincioșī supușī, *ne va apropia pe unii de alții* cel puțin la viitórea conferență interparlamentară. Căcī, crede, că acesta e tot așa idealul meu, ca și idealul orī cărui Român (bun din România“. — Aicī mai amintim, că Pázmándy va merge dilele aceste în Bucurescī, ca acolo să învite personal pe grupul român al conferenței interparlamentare la congresul din Budapesta, care se va țîné în Septemvre.

—o—

Demonstrațiunī anti-maghiare. Din Lipto-St.-Miclăuș se anunță, că acolo s'au făcut în 1 și 3 c. demonstrațiunī anti-maghiare. Astfel întorcêndu-se în 1 c. școlarii dela școla poporală din pădurea Nicovo, unde și-au serbat junialul, în oraș au fost întêmpinațī de o cétă de copii și tinerī slovacī, carī aruncară pietri și tină asupra scolarilor, între strigăte de „Pereat Magyar!“ In 3 c. și-a ținut sĕrbarea, ca în fiă-care an, școla evangelică. Scolarii, precum și poporațiunea slovacă, la re'ntórcere din pădure, au percurs stradele orașului între strigăte de „Zsivio!“ și „Hej Slovani!“ apoi făcură serenade bărbaților celor mai de frunte slovacī. Preotul luteran Juro Janoska țînu poporului o vorbire fulminantă, în care dise între altele, că „să-șī păstreze puținul, ce i-a mai rĕmas; pămêntul acesta e al poporului, și acesta să nu lase, ca nesce veneticī să-l ia și să domnéscă asupra lui.“ Demonstranții, între strigăte „Să trăéscă patria slovacă!“ și „Piară Maghiarii!“, se împrăștiară apoi pe la casele lor.

—o—

In afacerea alegerei de notar în Săcele, mai observăm, că după informațiunile ce le-am primit astădī din parte bine informată, procederea condamnabilă a oficiului fisolgăbirăiesc față cu candidatul Ioan Radu nu este a-se ascrie actualului fisolgăbirău Sonda, care înlocuesce pe fisolgăbirĕul suspendat Henter Gábor, ci ea se datoréză chiar acestuia din urmă, pe când încă era în post. Am ținut să restabilim adevĕrul în privința acésta față cu esplicările, ce le-a făcut Redacția nóstră la întroducerea scrisórei D-lui I. Radu.

—o—

Un învĕțător brav. „Magyarország“ publică scirea, că învĕțătorul român Ioan Jorcuț din comuna Vamos-Laz (?), comit. Bihorului, a fost arătat consistorului gr. cat. din Oradea-mare, precum și inspectorului de școlă din următórele cause: Numitul învĕțător, care, după cum dice „M-g“, „pedepsesce aspru pe școlarii săi, când îi aude vorbind unguresce“, a esplicat tineretului școlar însemnătatea serbării milenare, cu următórele cuvinte: „Noi n'avem nimic a face cu Maghiarii, căcī pămêntul acesta e românesc, și Românul totdéuna va trăi în dușmăniă cu Maghiarul“. Apoi i-a învĕțat pe școlari să cânte „Gotterhalte“ și cântecul lui Iancu, despre care „M-g“ dice, că în el se preamăresce „masacrarea Maghiarilor“.

—o—

Jidan contra mileniului. Este aprópe de necredut, că se află între Jidanī câte unul, care demonstréză contra sĕrbărilor milenare. Mai dilele trecute amintirăm despre rabinul din Aranyos Medgyes, comit. Sătmarului, care smulse pomii milenarī, sădițī înaintea sinagogei, și luă jos tricolorul maghiar arborat pe biserica jidană. Acuma se anunță din Canija mare, că un școlar jidan din cl. IV gimnasială de acolo, cu numele Morgenstein, a ars tricolorul maghiar. Fiind citat pentru acésta înaintea corpului profesoral, el se esprimă și acolo în modul cel mai vehement contra steagului maghiar, și astfel fù eliminat nu numai din gimnasiul din Canija, ci din tóte școlele din Ungaria.

—o—

Persecuțiunĭ contra Slovacilor. Ministrul de interne ungar a disolvat „Reuniunea de lectură slovacă“ din Miava, pe motiv, că ar urmări scopurĭ panslaviste și ar nutri agitațiunĭ anti-maghiare. Numai de curênd disolvase ministrul clubul pompierilor din Miava, aducênd tot motivele de mai sus.

—o—

Numirĭ. Majestatea Sa a numit pe următorii judĭ românĭ, judĭ de tribunal: Iuliu Anderca, Iosif Emanuil, George Ciat, Isidor Chețan și Petru Vajda.

—o—

Mórtea unui traged celebru. In 4 c. a murit la Pescara renumitul traged italian Ernesto Rossi. El s'a născut la 1829 în Livorno. După ce a fost în decursul mai multor anĭ scolarul renumitului actor Modena, a plecat în streinătate și sa distins mai ales ca interpretator al rolurilor din piesele teatrale ale lui Schakespeare. Rossi a fost căsătorit, și fiica lui e cunoscută ca scriitóre. Familia lui traesce în Florența.

—o—

Planul Iașilor. Lucrările pentru ridicarea planului Iașilor continuă cu mare repediciune. Planul bazei pe care se ridică planul orașului este definitiv terminat și în curênd se va începe cu poligonarea. Conducĕtorul acestei marĭ lucrărĭ este inginerul Gr. Bejan, având ca asistent pe căpitanul Popescu. Pentru controlarea lucrărilor primăria de Iașĭ a angajat pe d-l Hârjeu, profesor la școla de podurĭ și șosele.

—o—

La vre-un advocat român ardelean orĭ bănățean caut loc de candidat advocațial. Ofertele de primire a se trimite pe adresa: *Dr. Gavriil Buzura*, candidat de advocat în *Galgó*.

Comitetul național studențesc și Liga.

Comitetul național studențesc a adresat tinerimei universitare următorul apel:

Colegĭ, Lupta pentru naționalitate este singura luptă demnă de tinerimea universitară. In lupta pentru naționalitate se oțelesc caracterele și se purifică mintea de tot ce-i mic și egoist, de tot ce-i influență nefastă de politicianism și tradiții bisantine.

Victoria în acéstă luptă se ne fiă singurul nostru ideal!

Acum cincĭ anĭ, când sub presiunea și amenințările dușmanilor noștri comunĭ un avênt patriotic cuprinse tóte inimele românescĭ, voi, studenții universitarĭ, v'ațĭ găsit în fruntea mișcării de reculegere a forțelor naționale, și cu generosul vostru entusiasm se cimentară primele temelii ale *Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor*.

De atuncĭ voi ațĭ câștigat un drept la recunoscința țerii; dér de atuncĭ avețĭ și o datoriă mai mult cătră Țeră.

Ațĭ rĕmas gardă de onóre a Ligei pentru unitatea culturală; orĭ-ce atingerĭ adusă ei, va fi socotită de lume ca un semn de slăbiciune și lipsă de persistență în avêntul vostru.

Colegĭ, Comitetul național studențesc, ales de voi, ca sĕ veghezĕ neîntrerupt asupra intereselor causei naționale, astădĭ se crede dator a face un nou apel la patriotismul și entusiasmul vostru.

Din interese de partid, Liga părea în timpul din urmă condamnată la peire.

N'am șovăit un singur moment atuncĭ de a lupta contra unei asemenĭ tendințe, și alăturĭ de toțĭ cei ce pun iubirea pentru țéră mai pre sus de spiritul de partid, am contribuit la nimicirea nefastei tendințe.

Noul comitet al Ligei manifestă în public dorința de a vedé reînsuflețindu-se activitatea Ligei și a o desface de sub influența intereselor politice.

Dreptatea dér a triumfat; câmpul activității Ligei a redevenit érăși deschis tuturor acelor, carĭ vor într'un mod sincer propășirea neamului românesc.

Am învins! Dér învingerea póte sĕ fiă numai momentană, déca Liga rĕmâne cu micul numĕr de membri și în starea ce ne-au lăsat'o conducĕtorii ei de până acuma.

Noi, membrii Comitetului Național, în urma apelului ce ne-a fost făcut de noul Comitet central, recurgem la sprijinul vostru, colegĭ, recurgem la consciința vóstră de datoria ce avețĭ de a ne susținé, mărițĭ numĕrul, celor ce luptă sincer pentru neamul românesc, și atuncĭ vom puté dice: Dumnedeu cu noi și cu sfânta nóstră causă!

Bucurescĭ, 24 Maiŭ 1896.

Comitetul național studențesc.

Ghenadie Petrescu la Căldărușanĭ.

Scim, că în urma sentinții Sinodului, fostul Metropolit-Primat *Ghenadie Petrescu* fù transportat la mănăstirea Căldărușanĭ. El a sosit acolo Miercurĭ nóptea pe la órele 12. Afară de starețul nime din mănăstire nu scia de sosirea fostului Metropolit-Primat, care fù întrodus în interiorul ei printr'o portiță dosnică de patru gendarmĭ ruralĭ.

„Timpul“ spune, că chilia lui Ghenadie este egrasiósă, strîmtă și o'o ferestruică mică, pe unde abia pot pĕtrunde radele sórelui. In chiliă se află un pat mic de fier c'o saltea de paie acoperită c'un cearșaf gros, o perină de paie și o pătură de cai. In colț o icónă veche și atât de ștérsă de vremurĭ, încât ți-s'ar părea o măzgălitură. Sub ferésträ o masă mică, apoi un scaun, pe care se află o cană cu apă. Incolo absolut nimic.

Posițiunea Căldărușanilor e cât se póte de pitorescă. Mănăstirea e încunjurată de tóte părțile de nisce ziduri marĭ, gróse și înalte, pe carĭ se află construite chiliile călugărilor. In jurul chiliilor se întinde un mare lac, lat și lung, încât abia îl poțĭ cuprinde cu ochii. In lac sunt peștĭ și racĭ, — hrana călugărilor în dile de dulce. In curtea mănăstirei se află o mică biserică, care servesce și de cimitir. Călugării, carĭ mor, se îngrópă acolo, ér după 7 anĭ li-se scot scheletele și capetele li-se aruncă într'o boltă adâncă de desubtul bisericei, ér ósele celelalte într'o grópă dela spatele bisericei. Peste 2000 de capete se află în acea boltă, ér în grópă sute de mii de óse.

*

Pe diua de ierĭ a fost convocată o mare întrunire în sala „Dacia“ din partea comitetului partidei conservatóre, pentru a protesta contra procederei guvernului în afacerea atât de îngrijitóre a Metropolitului-Primat. La întrunire s'au anunțat, ca vorbitorĭ, domnii: Lascar Catargiu, general Manu, Tache Ionescu, M. Cornea, C. Dissescu, Ioan Lahovari, și N. Filipescu.

*

La a treia întrunire provocată de grupul-Fleva și ținută Vinerĭ la „Dacia“ a luat parte un public imens. După-ce au vorbit dd. Ceaur Aslan și N. Fleva, s'a propus o moțiune, prin care țéra „protestéză în modul cel mai energic și declară, că locotenența înființată este ilegală și considerată ca nulă și neavenită“. S'a primit apoi o a doua resoluțiune, prin care ministrul-președinte Sturdza se declară de nevrednic de a conduce destinele țérii, și se propune tot-odată și *caterisirea* lui.

*

„Epoca“ de Duminecă publică următórele:

De adĭ diminéță circulă în capitală mai multe foi volante, semnate deja de un mare numer de dómne și domnĭ din societatea bucurescénă.

Semnatarii acestor circularĭ se obligă *sĕ nu cheme la înmormêntărĭ, botezurĭ și cununii pe Partenie și pe nicĭ unul din episcopii și archiereii, carĭ au votat caterisirea Metropolitului-Primat*;

sĕ nu asiste la nicĭ o cununie, înmormêntare și botez, celebrată de cei de sus;

sĕ nu asiste la nicĭ un serviciŭ divin oficiat de Partenie.

*

Sub titlul *„Armata la Căldărușanĭ“* același diar scrie:

„Un curier trimis erĭ diminéță la Căldărușanĭ și întors aseră în capitală, ne spune, că satele din împrejurimĭ sunt alarmate și mii de țĕranĭ se pregătesc a merge la mănăstire pentru a vedea pe I. P. S. Sa Metropolitul-Primat.

„Guvernul înspăimêntat de acésta a trimis adĭ armată nu numai la Căldărușanĭ, ci și în satele din împrejurimĭ.

„Astfel la „Maia“, lângă Căldărușanĭ, se află regimentul III de călărașĭ sub comanda d-lui locotenet-colonel Zlăteanu.

„La „Corbeanca“, două companii de infanterie din reg. 21 de Ilfov.

„La „Móra Domnéscă“ o companie din regimentul 21 de Ilfov.

„La „Mănăstirea Căldărușanĭ“ 60 de jendarmĭ pedeștri sub comanda unui locotenent.

„Aseră s'a mai trimis la mănăstire o parte din regimentul 6 Mihaiŭ-Vitézul și un escadron de călărașĭ.

„Intréga împrejurime se află într'o fierbere enormă.“

„Voința Națională“ însĕ, organul d-lui Sturdza își dă tóte silințe sĕ desmintă aceste scirĭ.

Institutul Otteteleșanu.

Cu începerea viitorului an școlar 1896—1897 se vor primi cincĭ-spre-dece fete în Institutul de fete fundat de Ioan Otteteleșanu, și înființat de Academia Română, sub înaltul Patronagiu al M. S. Regelui, cărora li se va da, conform disposițiunii testamentare a rĕposatului fundator, o crescere casnică și instrucțiunea cuvenită unei *„bune mame de familiă, fără pretențiunĭ sĕu lux“*.

Cursul va fi de 5 anĭ, în timpul cărora elevele vor avé tótă întreținerea în Institut.

Sunt admise în Institut copile pe deplin sănătóse, carĭ au trecut de 11 anĭ, dér n'au împlinit încă 14 anĭ, au pregătirea ce sĕ dă în școlele primare din România și sunt născute din părințĭ românĭ săracĭ.

Două surorĭ sĕu două vere primare nu pot fi admise în Institut.

Părinții aspirantelor, orĭ representanții legalĭ ai acestora au sĕ trimită — până la *5 August 1896* — cererile, însoțite de act de nascere, act de vaccină, act de paupertate și atestat școlar despre cele patru clase primare, la Academia Română (calea Victoriei, No. 135), pentru Comisiunea Fundațiunii Otteteleșanu, care examinând actele și luând informațiunile ce va crede de cuviință, va dispune, ca concurentele ce îndeplinesc condițiunile mai sus precisate sĕ fiă supuse la un examen de primire, prin care se va constata gradul de pregătire în ceea ce privesce cetirea și scrierea, analisa etimologică și cea sintactică, cele patru operațiunĭ, geografia și istoria țĕrilor române.

Resultatele examenului se vor supune dimpreună cu tóte actele, printr'un raport Augustului protector al Academiei Române Maiestății Sale Regelui, căruia îĭ aparține a decide în privința primirii.

Examenele se vor face în localul Academiei la 9 Septemvre, ér cursurile vor începe la 18 Septemvre 1896.

Bucurescĭ, 10 (22) Maiŭ 1896.

Telegrama part. a „Gaz. Trans.“

Vaț, 7 Iunie (10 óre 10 min. séra).

Liber Vĕ salută

Dr. Branisce.

Premiu pentru grădinărit și pomărit.

Adunarea generală a despărțĕmêntului subscris, încă în an. 1894 a decis a da două premii à 25 fl., acelor învĕțătorĭ din raionul despărțĕmêntului sĕu, carĭ s'au distins în *cultivarea grădinăritului și altoirei de pomĭ*, spre care scop se provócă toțĭ acei domnĭ învĕțătorĭ, carĭ voesc a obține aceste premii, ca sĕ-șĭ aștérnă rugările instruate cu atestat din partea senatului școlastic, (care sĕ conțină câțĭ și ce fel de pomĭ a altoit și ce resultat în anul 1894/5) subscrisei direcțiunĭ până în prediua adunărei generale din ăst an, care se va ține la 11 Iulie st. n.

Dela Direcțiunea despărțĕmêntului XXVI al Asociațiunei transilvane.

Reghin, 4 Iunie 1896.

P. Barbu, director. *Iosif Popescu*, secretar.

NECROLOG. Partenie Pestean, diacon gr. or. în Logoj a adormit în Domnul Mercurĭ în 22 Maiŭ st. v. la $3^1/_2$ óre p. m. în etate de 49 de anĭ, după un morb greu și îndelungat fiind împărtășit cu sânta cuminecătură. Rĕposatul a servit bisericei 26 de anĭ, și anume 5 anĭ ca archivar consistorial éră 21 de anĭ ca diacon al bisericei gr. or. române din opidul Logoj. Rĕmășițele pămêntescĭ ale defunctului s'au aședat la odihnă vecinică, Vinerĭ în 24 Maiŭ st. v. la $3^1/_2$ óre p. m. după ritul bisericei gr. or. române. Fiă-i țĕrîna ușóră și memoria eternă!

DIVERSE.

Despre Țarul Nicolae II se povestesce următórea anecdótă: Scurt timp după mórtea Țarului Alexandru III s'a întêmplat, că un oficer de cavaleriă rusesc a cutezat sĕ se urce pe un tramvay, și prin acésta a vĕtĕmat tradițiunile regimentului sĕu. Colegii sĕi îl sfătuiau sĕ depună șargea, căcĭ acum nu mai merită se pórte ciucurĭ de aur. Audênd împĕratul despre întêmplarea acésta, a doua di chiămă cu sine un adjutant, merse în plimbare, se urcă de la un loc pe un tramvay, și în diua următóre adresă comandantului regimentului, la care aparținea oficerul din vorbă, următórea scrisóre: „Cu acésta fac cunoscut regimentului, că ierĭ séra m'am urcat pe un tramvay, și întreb acum, óre mai sunt eu vrednic, ca sĕ port și mai departe uniforma regimentului?“ Se înțelege, că după acéstă scrisóre nimenĭ nu-i mai dise vr'un cuvênt batjocoritor oficerului, care a păcătuit contra unui obiceiŭ tradițional ridicol, și de atuncĭ oficerii rusescĭ folosesc tramvayul chiar așa, ca și alțĭ muritorĭ.

Prelegerĭ în temnițe. Directorii temnițelor englese au hotărît sĕ țină din timp în timp prelegerĭ sciențifice și de altă natură, pentru de-a nutri simțul moral al prinsonerilor și pentru de-a face ca viéța acestora sĕ nu fiă tot așa de monotonă, ca până acum.

Invitare respectuósă. Un actor renumit juca pe regele Ricard III și la locul, unde esclamă: „Un cal, un cal, regatul meu pentru un cal!“ întrebă unul de pe galeriă: „N'ar ajunge și un măgar?“ —„De sigur“, rĕspunse actorul, reculegêndu-se, „poftesce numai pe scenă!“.

Literatură.

Escursiunĭ pe munții Țĕrei-Bârsei și ai Făgărașului. Cu titlul acesta a apărut în tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov o carte fórte prețiósă, scrisă de d-l *Ioan Turcu*, protonotar pens. al comitatului Făgăraș. In acéstă carte, scrisă în formă de istorisirĭ pe cât de interesante, pe atât și de plăcute la cetit, se cuprinde descrierea amĕnunțită a munților, cu tóte poteciile și platourile lor, cu animalele și plantațiunile lor; apoi viéța ciobanilor și păstorilor din munțĭ cu multe legende și istorisirĭ plăcute; descrierĭ întregite cu schițe istorice despre castelele și Țéra Făgărașului etc. etc. Pentru istoricĭ, pentru turiștĭ, pentru cei ce vor sĕ cunóscă, orĭ chiar sĕ facă escursiunĭ la munțĭ, cu un cuvênt, pentru toțĭ iubitorii de sciință și de frumsețile naturei, acéstă carte, de felul căreia până acum nu avem scrisă alta în limba românéscă, oferă o lectură de tot plăcută și folositóre totodată. Un esemplar, constătător din 220 pag. format mare 8⁰, costă 1 fl. (+ 5 cr. porto). De vêndare și la tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Iunie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.65
Renta de coróne ung. 4%	98.80
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	124.10
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.70
Bonurĭ rurale ungare 4%	96.70
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.50
Imprum. ung. cu premii	151.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	139.50
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.30
Renta de aur austr.	122.70
Losurĭ din 860	144.30
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	968.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	384.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	353.10
Napoleondorĭ	9.52½
Mărcĭ imperiale germane	58.72½
London vista	119.95
Paris vista	47.65
Rente de coróne austr. 4%.	101.35
Note italiene	44.55

Cursul pietei Braşov.

Din 8 Iunie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.52
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.50	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nr. **6346**—1896.

PUBLICAŢIUNE.

Dreptul de vênat pe teritoriul oraşului Braşov, cuprindênd 14 961.69 jugĕre catastrale de pădure şi cam 8—10,000 jugĕre pământ de arat şi ţivedĭ **se dă pe cale de oferte în arêndă pe durată de 6 anĭ**, cu prima August 1896.

Pertractarea va avé loc **în 20 Iunie 1896 înainte de prând la 10 óre** la oficiul orăşănesc economic căruĭ au de a se aşterne **până la ½10 óre** a amintitei ḑile, ofertele timbrate, sigilate şi provĕḑute cu un vadiu 10%.

Tot la acelaş oficiu se află condiţiunile de oferte şi acele contractuale spre examinare.

Braşov, 28 Mai 1896.

989,3—3 **Magistratul orăşenesc.**

Anunciurĭ

(inserţiuni şi reclame)

Suntŭ a se adresa subscrisei administratiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans".

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe şése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ mixt.	Tren de persón.	Tren accel.		Staţiunea		Tren de persón.	Trenŭ mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenu de person.
10 —	8.05		8 05	2 00	pl.	Viena	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P.-Ladány		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44		2.31	8.38	11.17
4 38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö Telegd		10.07		2 01	8.11	10.42
5 20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30		1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca		9.10				9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4 17		Ciucia		8.32		12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4 50		B.-Huiedin		7.54		12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău		6.54				7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clusiu	pl.	6 13		11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2.52	6.27		Apahida			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10 40	4 45	7.27		Ghiriş			3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea			3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11.49	6.08			Uioara			2.49		2.08	4.27
11 09	1 16	11.59	6 19			Vinţul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuş	pl.		1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1 30		8.38	pl.		sos.		1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08				Creciunel			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9 09		Blaşiu			12.40	7 30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copşa-mică	pl.		11.41	6 56	11.10	1.35
2.13	1.02	3 46		9.44	pl.		sos.		11.14	6 54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaş			10.55	6.41	10.48	12.45
3 04	1.39	4 45		10 22		Elisabetopol			10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighişóra			9.42	5.53	9 43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Haşfalĕu			9.12	5.32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod			7.45	4 27	7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoştonfalva			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apaţa			6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra			5.58	3 16	6.33	8.28
8.—	5.07	10.25		2.09	sos.	Braşov	pl.		5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6 40	2 19	pl.		sos.	7.01	5.20	2.18		9.08
4.40	5.59	12.26	7.30	3 01		Timiş		6.—	4.14	1 42	5.20	8 28
5.10	6 29	1 11	8.00	3.31		Predeal		5.11	3.32	1.12	4.14	8.01
12.00	11.25	8 30	10.05 Sinaia	9.30	sos.	Bucuresci	pl.		9.15	8.35	3.32	3.15

(În coloana a patra, vertical:) Din 1 Iunie în tótă Joia şi în sărbători cat. şi or. comunică la Sinaia.

(În coloana dreaptă, vertical, la Braşov—Predeal:) Numa vinerea comunică.

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Trenu mixtu	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu de persón		Staţiunea		Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu mixtŭ
2.25	8.10	3.11	8.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.41	2.36	8.31	1.18
3 14	8.51	3.52	9.40		Ludoşŭ		7.03	1.58	7.43	12.32
4 07	9.37	4.37	10.23		Cipău		6.24	1.19	6.55	11.43
5.07	10.27	5.26	11.11	sos.	Oşorheiu	pl.	5.30	12.25	5.50	10.35
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	10 —
7.19	12.21	7.19		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.49	3.25	8.25

Ghirişŭ — Turda

trenu de person.	trenŭ mixtu	trenu mixtu	trenŭ de person.	Staţiunea	trenŭ de persón.	trenŭ mixtu	trenu mixtu	trenu de persón.
7 33	11 —	4.—	10.21	Ghiriş	5.10	10.30	3.30	9.12
7.53	11.20	4-20	10.41	Turda	4.50	10.10	3.10	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgăraşŭ

trenŭ de persón.	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenu mixtŭ		Staţiunea		trenŭ mixtu	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenu de persón.
2.20	4.45	11.34	7.10	pl.	Copşa mică	sos.	9.34	3.39	6.20	12.35
3.57	6.35	1.03	8.50		Ocna		8.11	2 01	5.12	11.01
4.19	7.01	1.25	9.15	sos.	Sibiiu	pl.	7.44	1 31	4.49	10.30
4 36	în tótă Marţa şi Vinerea		1.46	pl.		sos.	7.28	în tótă Marţa şi Vinerea		8.33
6.16			3.31		Avrig		6.02			6.54
8.42			6.08	sos.	Făgăraş	pl.	3.28			4.05

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu	Staţiunea	trenŭ mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12.20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Braşov — Zĕrneşti

trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	Staţiunea	trenŭ mixtu	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu
8.35	4.55		Braşov	7.36	1.29	
10.28	6.36		Zĕrneşti	6.06	12.05	

Mureş-Ludoş — Bistriţa

			Staţiunea			
4.—	9.10	4.20	Mureş-Ludoş	6.46	7.21	Numai Vinerea circulă.
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marţa comunică	Ţagu-Budatelicŭ	Circulă numai Marţu	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie		3 44	8.46
8 33	3.02		Lecinţa		2.48	7.43
9 07	3.41		Ş.-Măghiăruş		2.01	6.52
9.59	4 55		Bistriţa		1.16	5.55

(În coloana a doua, vertical:) Numai Luni comunică.

Arad — Timişóra

			Staţiunea			
6.20	11.30	5.	Aradu	10.43	3.44	10.55
7.08	12.47	6.14	Vinga	9.42	2.40	10.11
8.01	2.05	7.39	Timişóra	8.20	1.12	8.15
1.26	7 38	12.33	Segedin	5.—		5.59

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	Staţiunea	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu
5.30	1.36	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5.43	1.49	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.12	„ Cisnădie pl	6 36	8.46

Sighişóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	Staţiunea	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu
3 22	11.08	Sighişóra	9.51	5.32
4.14	11.48	Haşfaleu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.